

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Tdo/43/2023
Identifikačné číslo spisu:	2717010306
Dátum vydania rozhodnutia:	06.11.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:2717010306.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Kostolanskej a členov senátu JUDr. Petra Kaňu a JUDr. Jozefa Šutku na verejnom zasadnutí konanom 6. novembra 2024 v Bratislave, v trestnej veci obvineného P. L. T. Z. D. M. E. T. pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona, o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 31. mája 2022, sp. zn. 3To/174/2020, takto

rozhodol:

Podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovuje, že uznesením Krajského súdu v Trnave z 31. mája 2022, sp. zn.: 3To/174/2020 a konaním, ktoré mu predchádzalo, bol z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku

porušený zákon

v ustanoveniach § 2 ods. 4, § 31 ods. 1, a § 319 Trestného poriadku v neprospech obvineného P. L..

II. Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku z r u š u j ú sa uznesenie Krajského súdu v Trnave z 31. mája 2022, sp. zn. 3To/174/2020 a rozsudok Okresného súdu v Skalici z 15. júla 2020, sp. zn. 6T/131/2017, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

III. Podľa § 388 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku sa p r i k a z u j e Okresnému súdu v Senici, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol, a to v inom zložení senátu.

IV. Podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku z dôvodu § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku sa obvinený P. L., nar. XX. T. XXXX v F., trvale bytom Š.-Q., P. B. č. XXX/XX, t. č. v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Leopoldov, b e r i e d o v ä z b y, ktorá začína plynúť 6. novembra 2024 o 11,35 hod. a bude sa vykonávať v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Leopoldov.

V. Podľa § 80 ods. 1 písm. c), ods. 2 Trestného poriadku sa väzba obvineného P. L. dohľadom probačného a mediačného úradníka n e n a h r á d z a.

Odôvodnenie

Okresný súd v Skalici (ďalej tiež „súd I. stupňa“) rozsudkom z 15. júla 2020, sp. zn. 6T/131/2017, uznal obvineného P. L. (ďalej tiež „obvinený“) za vinného pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že:

„od mesiaca máj roku 2016 až do svojho zadržania dňa 21.09.2016 na rôznych miestach, najmä v okrese Skalica a Senica od odsúdeného X. Š. (odsúdený rozsudkom Okresného súdu Skalica č.k. 6T/78/2017-1061 zo dňa 19.07.2017, právoplatný dňa 19.07.2017) neoprávnene kupoval psychotropnú látku - metamfetamín, ktorú neoprávnene prechovával a následne predával konečným spotrebiteľom obvykle za sumu 10,- EUR za jednu dávku, a to minimálne osobám:

T. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Č., A. XXX/X,

X. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Č., F. A. XX/XXX,

F. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XXX,

X. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F.. J.. Š. XXX, Š. - Q.,

F. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. XXXX/XX, Š. - Q.,

G. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J., Š. Z.. XXX/XX, prechodne bytom Q., X. X,

K. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J., Š. Z.. XXX/XX, prechodne bytom F. O.,

príčom metamfetamín je v zmysle zákona NR SR č. 139/1998 Z. z. o omamných a psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov zaradený do II. skupiny psychotropných látok“.

Za to súd I. stupňa obvinenému uložil podľa § 172 ods. 2 Trestného zákona, s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 41 ods. 2 Trestného zákona, § 42 ods. 1 Trestného zákona súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) rokov, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 4 Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia. Zároveň súd podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona zrušil výrok o treste odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov s podmieneným odkladom výkonu trestu na skúšobnú dobu 2 roky, uložený mu skorším trestným rozkazom Okresného súdu Skalica sp. zn. 6T/23/2019 z 11. apríla 2019, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Súd I. stupňa podľa § 76 ods. 1 Trestného zákona a § 78 ods. 1 Trestného zákona uložil obvinenému ochranný dohľad na 2 roky a podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona aj trest prepadnutia vecí, a to digitálnej váhy zn. DIGITAL SCALE s batériami s tým, že podľa § 60 ods. 5 Trestného zákona sa vlastníkom prepadnutej veci stáva štát.

Podľa § 73 ods. 2 písm. c) Trestného zákona súd I. stupňa uložil obvinenému ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou.

Krajský súd v Trnave (ďalej tiež „odvolací súd“) uznesením z 31. mája 2022, sp. zn. 3To/174/2020 (ďalej tiež „napadnuté uznesenie“), na podklade odvolania obvineného podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obvineného P. L. zamietol.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal obvinený P. L. prostredníctvom zvolenej obhajkyne JUDr. Veery Čakovej, advokátky so sídlom v Trnave dovolanie, ktorého písomné odôvodnenie bolo doručené súdu I. stupňa 8. marca 2023.

V písomnom odôvodnení obvinený uviedol, že dovolanie podáva z dôvodov uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c), písm. e), písm. g), písm. i) Trestného poriadku.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku obvinený odôvodnil tým, že o jeho vine rozhodol na súde I. stupňa ten istý senát, ktorý skôr schválil dohodu o vine a treste medzi pôvodne

spoluobžalovaným X. Š. a prokurátorom, pričom v predmetnej dohode súd I. stupňa označil obvineného L. za páchatel'a trestného činu aj napriek tomu, že v tom čase nebol právoplatne odsúdený za spáchanie trestného činu, čím došlo k porušeniu princípu prezumpcie neviny a práva na spravodlivý súdny proces. Podľa obvineného senát, ktorý rozhodoval o jeho vine, nemožno považovať za nezaujatý a nestranný, keďže v skutkovej vete rozhodnutia, ktorým bola schválená dohoda o vine a treste pôvodne spoluobžalovanému Š. je uvedená skutková okolnosť, že obžalovaný Š. mal predávať obvinenému L. psychotropnú látku, ktorú mal tento ďalej predávať konečným spotrebiteľom, ktorí sú v predmetnom výroku taktiež označení menom a priezviskom.

Obvinený citujúc časť odôvodnenia rozsudku EŠLP vo veci Mucha v. Slovenská republika z 25. novembra 2021 poukázal na to, že súd I. stupňa mal teda zjavný podnet na to, aby v trestnom konaní vedenom proti obvinenému L. zachoval súlad s predchádzajúcim rozsudkom, pretože akékoľvek protichodné zistenia v trestnom konaní proti obvinenému, by mohli podkopať dôveryhodnosť rozsudku, ktorým bola schválená dohoda o vine a treste pôvodne spoluobžalovaného Š..

Dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g) Trestného poriadku obvinený odôvodnil tým, že počas výsluchu svedkov J. a B. na hlavnom pojednávaní nebolo zachované právo obvineného na obhajobu, spočívajúce v možnosti vypočuť svedkov a klásť im otázky, pretože po skončení výsluchov uvedených svedkov prokurátorom predseda senátu nedal obvinenému a jeho obhajcovi možnosť vypočuť svedkov a klásť im otázky a umožnil prokurátorovi odstraňovať rozpory vo výpovediach svedkov čítaním zápisníc o ich skoršom výsluchu, čím bolo porušené ustanovenie § 262 ods. 3, ods. 4 Trestného poriadku a ustanovenie § 258 ods. 3 Trestného poriadku.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku obvinený odôvodnil skutočnosťou, že v skutkovej vete v rozsudku súdu I. stupňa absentuje popis omamnej látky, jej celkové množstvo a obsah účinnej látky. Poukázal pritom na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 2. mája 2018, sp. zn. 6Tdo/40/2017, podľa ktorého pri právnej kvalifikácii skutku podľa § 172 Trestného zákona sa musí v skutkovej vete uvádzať celkové množstvo drogy a jej celková hodnota podľa ceny na čiernom trhu.

Podľa obvineného, ak páchatel' predáva drogy trom a viacerým osobám, nie je možné jeho konanie právne kvalifikovať ako obzvlášť závažný zločin podľa § 172 ods. 1 písm. c), ods. 2 písm. c) Trestného zákona za použitia § 138 písm. j) Trestného zákona, pretože predaj viacerým osobám je zahrnutý v znakoch základnej skutkovej podstaty tohto trestného činu. Mieru závažnosti konania je potrebné interpretovať z pojmu „predávať“, ktorý v sebe v zmysle gramatického výkladu implikuje aj predaj dvom či viacerým osobám. Predaj omamnej látky bez ohľadu na počet osôb je chápaný ako základná skutková podstata postihujúca konanie nižšej spoločenskej nebezpečnosti, pričom až nástupom ohrozenia iného chráneného záujmu, napríklad zdravia, nastáva aplikácia kvalifikovanej skutkovej podstaty.

Záverom obvinený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky navrhol, aby vydal rozsudok, podľa ktorého najvyšší súd rozhodne, že:

I. Uznesením odvolacieho súdu bol z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. e), písm. g), písm. i) Trestného poriadku porušený zákon v neprospech obvineného.

II. Napadnuté rozhodnutie sa zrušuje, zrušujú sa aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

III. Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku sa Krajskému súdu v Trnave prikazuje, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol.

Zároveň obvinený najvyššiemu súdu navrhol, aby bol podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku prepustený z výkonu trestu odňatia slobody na slobodu.

Súd I. stupňa v súlade s § 376 Trestného poriadku dovolanie obvineného doručil na vyjadrenie Okresnej prokuratúry Skalica, ktorej prokurátor sa k nemu vyjadril písomným podaním doručeným súdu I. stupňa 21. apríla 2023.

V písomnom vyjadrení prokurátor uviedol, že pokiaľ sa obvinený domnieval, že vo veci konajúci súd nie je v jeho veci nestranným súdom, mal byť procesne aktívnym a už v priebehu hlavného pojednávania využiť svoje oprávnenie podľa § 31 Trestného poriadku. Odsúdený X. Š.T. vypovedal v trestnej veci obvineného L. v procesnom postavení svedka už 29. októbra 2018, a to za prítomnosti obvineného L. na hlavnom pojednávaní. Podanie takejto námietky až v dovolacom konaní nemožno podľa prokurátora ohodnotiť inak, než, že bola podaná oneskorene.

Ďalej prokurátor uviedol, že námietka obvineného by nebola relevantná ani po obsahovej stránke, nakoľko v rozsudku Okresného súdu v Skalici z 19. júla 2017, sp. zn. 6T/78/2017 je v skutkovej vete účasť obvineného P. L. na ďalšej distribúcii omamných a psychotropných látok vyjadrená podmienovacím spôsobom, pričom súčasne je v skutkovej vete vyjadrené, že vec obvineného P. L. bola vylúčená na samostatné konanie. Z takto formulovanej skutkovej vety musí byť aj nezaujatému pozorovateľovi zrejmé, že vina obvineného P. L. nebola súdom vyslovená, ale účasť obvineného L. na skutku X. Š. bola vyjadrená v rovine hypotézy.

V súvislosti s uvedením celkového množstva drogy a jej hodnoty na čiernom trhu v skutkovej vete tak, ako to uvádza obhajoba s poukazom na rozsudok NS SR, sp. zn. 6Tdo/40/2017 prokurátor uviedol, že predmetný rozsudok sa týkal prípadu, kedy páchatel'ovi bolo pripisované spáchanie skutku vo „väčšom rozsahu“, čo však nie je prípad obvineného L.. Ani uvedenie účinnej látky v skutkovej vete nie je zákonným znakom skutkovej podstaty trestného činu podľa § 172 ods. 1 Trestného zákona účinného v čase rozhodovania, a preto jej neuvedenie v skutkovej vete nespôsobuje nedostatok skutkovej vety.

Podľa prokurátora dovolateľ len veľmi vágne a abstraktným spôsobom poukázal na ustanovenie § 261 ods. 3, ods. 4 Trestného poriadku v súvislosti s odstraňovaním rozporov, pričom sa zrejme domnieva, že odstraňovanie rozporov vo výpovedi svedka je možné až po tom, čo výsluch svedka vykonali všetky strany. Takýto výklad podľa prokurátora však nemá oporu v žiadnom ustanovení Trestného poriadku.

K aplikácii znaku na „viacerých osobách“ prokurátor uviedol, že táto otázka je vyriešená v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky R 15/2015.

Záverom prokurátor Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky navrhol, aby dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku ako nedôvodné odmietol.

K dovolaniu obvineného sa písomným podaním doručeným Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky 28. októbra 2024 označeným ako „doplňujúce vyjadrenie k dovolaniu“, vyjadril prokurátor Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku uviedol, že napriek tomu, že v skutkovej vete rozsudku Okresného súdu v Skalici z 19. júla 2017, sp. zn. 6T/78/2017, vo veci obvineného X. Š., v ktorej rozhodoval totožný senát ako v trestnej veci obvineného P. L. pod sp. zn. 6T/131/2017, je uvedená zmienka aj o obvinenom L., uvedené neumožňuje bez ďalšieho konštatovať, že bol týmto rozsudkom označený za páchatel'a trestného činu ani odvodzovať záver, že vo veci konali sudca a prísediaci, ktorí mali byť vylúčení z vykonávania úkonov trestného konania.

Podľa prokurátora procesná situácia obvineného L. bola odlišná od poukazovaného rozhodnutia ESLP vo veci Mucha proti Slovenskej republike z 25. novembra 2021, sťažnosť č. 63703/19. Konanie obvineného L. je v skutkovej vete označeného rozsudku týkajúceho sa obvineného Š. popísané len v tej časti, v ktorej „mal následne predávať“ pervitín konečným spotrebiteľom. Uvedené konanie je vyjadrené len v rovine pravdepodobnosti, a teda nimi nie je preskúmaná vina P. L.. Pokiaľ je v skutkovej vete zmienka o tom, že P. L. bol predaný pervitín, jedná sa o vyjadrenie toho, že skutok bol spáchaný vo vzťahu k osobe P. L.. Zo skutkovej vety ani právnej kvalifikácie rozsudku nevyplýva forma trestnej súčinnosti týchto osôb, t.j. že by X. Š.T. trestný čin spáchal s P. L. formou spolupáchateľstva, v rámci organizovanej zločineckej skupiny, alebo v rámci zdanlivej trestnej súčinnosti, alebo že by bol P. L. na tomto trestnom čine účastný niektorým zo spôsobov uvedených v paragrafe 21 ods. 1 písm. a) až d) Trestného zákona. Ďalej prokurátor poukázal na skutočnosť, že obvinený sám ani prostredníctvom

obhajcu nevzniesol námietku zaujatosti, ale len navrhol odňatie veci Okresnému súdu v Skalici a jej prikázanie Okresnému súdu Bratislava I bez ďalšieho odôvodnenia, v dôsledku čoho nebola pred súdom I. stupňa zákonom predpokladaným spôsobom riadne a včas namietaná nestrannosť konajúceho senátu.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku prokurátor uviedol, že pokiaľ ide o fakt, že v skutkovej vete absentuje údaj o účinnej látke, tento nezakladá uvádzaný dôvod dovolania a nemožno ho účinne odvodiť ani s poukazom na závery rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 12. júna 2019, sp. zn. 6Tdo/22/2019, pretože závery označeného rozsudku sa týkali zaistenej a znalecky skúmanej látky, čo nie je prípad obvineného P. L.. Pri nezaistených omamných a psychotropných látkach Najvyšší súd Slovenskej republiky naopak, a to aj s poukazom na rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu Slovenskej republiky, vychádza z toho, že údaj o účinnej látke v skutkovej vete nie je potrebný a jeho uvedenie ani objektívne nie je možné. Materiálny predpoklad, podľa ktorého si svedkovia potvrdzujúci užívanie drog kupovali od sťažovateľa drogu v množstve uspokojujúcom ich potreby, sa a v konkrétnom prípade javil prima facie ako logicky aj Ústavnému súdu Slovenskej republiky (III. ÚS 394/2023). Pokiaľ súd I. stupňa v skutkovej vete ustálil, že obvinený kupoval, prechovával a následne predával psychotropné látky, teda látky obsahujúce účinné látky v takom množstve, ktoré je schopné ovplyvniť psychiku človeka, ide o skutkový záver, ktorý je z dovolacieho prieskumu vylúčený s ohľadom na znenie § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, časť vety za bodkočiarkou (uznesenie NS SR z 19. marca 2024, sp. zn. 4Tdo/86/2023). Je teda možné konštatovať, že zohľadňovanie namietaného kvalifikačného znaku „na viacerých osobách“ v prípade trestného činu podľa § 172 Trestného zákona účinného v čase spáchania skutku je v rozhodovacej praxi ustálené, a dovolacia námietka obvineného v tomto smere nemôže obstáť.

Záverom prokurátor navrhol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, aby dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Súd I. stupňa predložil vec na rozhodnutie o dovolaní obvineného P. L. Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky 1. júna 2023.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (ďalej tiež „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) primárne skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na príslušnom súde (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a že boli splnené podmienky uvedené v § 372 ods. 1 Trestného poriadku.

Ďalej len pripomína, že v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku je ako dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi, ktoré sú v dovolaní uvedené, pričom táto viazanosť sa týka vymedzenia chýb vytykaných napadnutému rozhodnutiu a konaniu, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania v ňom uvedených v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku (R 120/2012 - I.). Podstatná je tak vecná argumentácia dovolateľa (ním vytykané chyby) a nie správnosť subsumpcie (podradenia) konkrétnej vecnej námietky pod konkrétny zákonom stanovený dovolací dôvod.

Poznamenáva tiež, že dovolanie je jeden z mimoriadnych opravných prostriedkov v rámci trestného konania, ktorý je spôsobilý privodiť prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí a preto ho možno aplikovať iba v prípadoch, ak to je odôvodnené závažnosťou pochybenia napadnutého rozhodnutia súdu.

S ohľadom na povahu dovolacieho konania, ktoré je ako návrhové konanie vždy podmienené návrhom oprávnenej osoby znalej práva - minister spravodlivosti, generálny prokurátor, obhajca v mene obvineného, najvyšší súd je viazaný podaným návrhom do takej miery, že v rámci prieskumu dodržiavania zákonnosti nemôže ísť nad rámec návrhu v ňom špecifikovaných dôvodov dovolania (§ 385 Trestného poriadku).

Po posúdení dovolania a celého spisového materiálu bol podľa § 383 Trestného poriadku dovolacím súdom cestou predsedníčky senátu určený termín verejného zasadnutia na rozhodnutie o podanom dovolaní.

Na verejnom zasadnutí dovolacieho súdu referujúci člen senátu podal správu o stave veci so zameraním na otázky, ktoré treba riešiť. Následne bolo z pohľadu rozhodovania podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku obvinenému umožnené sa vyjadriť k dôvodom väzby s tým, že predsedníčka senátu predtým oboznámila skutočnosti, z ktorých by mohli vyplývať dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku.

Na verejnom zasadnutí dovolacieho súdu v konečnom návrhu:

- prokurátor poukázal na argumentáciu uvedenú v písomnom vyjadrení prokurátora okresnej prokuratúry, ako aj na vyjadrenie zástupcu Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a navrhol dovolanie obvineného zamietnuť postupom podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku,
- obhajkyňa obvineného uviedla, že sa v celom rozsahu pridŕžiava písomne podaného dovolania, pričom zastáva názor že rozhodnutie ESLP Mucha proti Slovenskej republike je využiteľné aj v posudzovanom prípade a navrhla aby dovolací súd rozhodol v zmysle petitu uvedeného v písomnom dovolaní. Keďže podľa obhajkyne nie je daný dôvod na vzatie obvineného do väzby, pričom sám obvinený uviedol, že bude bývať u rodičov a hneď ako to bude možné sa zamestná, navrhla dovolaciemu súdu nevziať obvineného do väzby,
- obvinený P. L. uviedol, že sa v plnom rozsahu pridŕžiava návrhu svojej obhajkyne.

Čo sa týka možného rozhodovania o väzbe podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku obvinený uviedol, že napriek tomu, že v konaní pred odvolacím súdom úmyselne zmariť niekoľko verejných zasadnutí, v súčasnosti mu už nehrozí taký vysoký trest ako v pôvodnom konaní, v budúcnosti chce viesť riadny život a podobné veci už nechce absolvovať.

Podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak vo veci konal alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania.

Podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku ak bol dovolacím súdom zistený dôvod dovolania podľa § 371, vysloví rozsudkom porušenie zákona v príslušných ustanoveniach, o ktoré sa tento dôvod opiera.

Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku, súčasne s výrokom uvedeným v odseku 1, dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie alebo jeho časť, alebo aj chybné konanie, ktoré napadnutému rozhodnutiu predchádzalo. Po zrušení rozhodnutia odvolacieho súdu dovolací súd podľa okolností prípadu zruší aj predchádzajúce rozhodnutie súdu prvého stupňa. Ak je nezákonný len niektorý výrok napadnutého rozhodnutia alebo rozhodnutia súdu prvého stupňa a ak ho možno oddeliť od ostatných, zruší dovolací súd len tento výrok. Ak však zruší hocí len sčasti výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad. Zruší aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku dovolací súd po zrušení napadnutého rozhodnutia alebo niektorého jeho výroku prikáže spravidla súdu, o ktorého rozhodnutie ide, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Podľa § 388 ods. 2 Trestného poriadku, ak prikazuje dovolací súd vec podľa odseku 1 na nové prerokovanie a rozhodnutie, môže súčasne nariadiť, aby ju súd rozhodol v inom zložení senátu alebo aby ju rozhodol iný sudca. Z dôležitých dôvodov môže tiež vec prikázať na prerokovanie a rozhodnutie inému súdu toho istého druhu a stupňa.

Podľa § 2 ods. 4 Trestného poriadku každý, proti komu sa vedie trestné konanie, považuje sa za

nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu.

Podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca (ďalej len „prísediaci“), prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník, asistent prokurátora a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezáujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

Podľa čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky každý, proti komu sa vedie trestné konanie, považuje sa za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu.

Podľa čl. 6 ods. 2 dohovoru každý, kto je obvinený z trestného činu, považuje sa za nevinného, dokiaľ jeho vina nebola preukázaná zákonným spôsobom.

Európsky súd pre ľudské práva (rozsudky vo veciach: Karaman proti Nemecku, č. sťažnosti 17103/10, z 27. februára 2014, Meng proti Nemecku, č. sťažnosti 1128/17, zo 16. februára 2021 alebo Mucha proti Slovenskej republike, č. sťažnosti 63703/19, z 25. novembra 2021) ako aj Súdny dvor Európskej únie (rozsudky vo veciach: C-377/18 z 5. septembra 2019, C-709/18 z 28. mája 2020 alebo C-440/19 z 18. marca 2021) kladú významný dôraz na jazykovú stránku (skorších) rozhodnutí, resp. súdnych výrokov.

Najvyšší súd na vysvetlenie uvádza a s poukazom na rozhodnutie ESĽP Mucha proti Slovenskej republike, z 25. novembra 2021, č. 63703/19, ktorý rozhodol o tom, že došlo k porušeniu článku 6 ods. 1 Dohovoru konštatuje, že uvedené je možné aplikovať aj na toto trestné konanie.

ESĽP v označenej veci vyslovil okrem iného nasledovné:

„Konanie vo vzťahu k 8 spolupáchateľom sťažovateľa bolo ukončené rozsudkom Špecializovaného trestného súdu z 19. decembra 2012 a dvoma samostatnými rozsudkami tohto súdu zo 7. marca 2013. Všetky tieto konania boli vedené pred konaním vo vzťahu k sťažovateľovi a všetky tri vyššie uvedené rozsudky boli vydané tým istým trojčlenným senátom Špecializovaného trestného súdu, ktorého členmi boli traja sudcovia z povolania. Povaha rozsudkov bola taká, že po schválení dohôd o vine a treste uzatvorených medzi vyššie zmienenými spolupáchateľmi a prokurátorom ich Špecializovaný trestný súd uznal za vinných v zmysle dohody a odsúdil ich na rôzne tresty odňatia slobody. Výroková časť týchto rozsudkov je formulovaná rovnakým štýlom ako bežné odsudzujúce rozsudky, v ktorých súd uzná obvineného za vinného zo spáchania trestného činu na základe presne skutkovo vymedzeného konania (alebo opomenutia konania) a uloží mu trest. Presné skutkové vymedzenie tohto konania alebo opomenutia konania (skutková veta) je uvedené vo výroku rozsudku.

V predmetnej veci skutková veta niektorých trestných činov pripisovaných spolupáchateľom sťažovateľa odkazovala na sťažovateľa, ktorý bol identifikovaný svojimi iniciálkami a v niektorých prípadoch i prezývkou. Vo vzťahu k jednému z rozsudkov zo 7. marca 2013 vláda predložila aj text dohôd o vine a treste, ktoré tvorili základ tohto rozsudku a v ktorých je sťažovateľ identifikovaný celým menom. S výnimkou spôsobu, akým je v nich identifikovaný, sú však zmienky o sťažovateľovi v týchto dohodách totožné s tými, ktoré sú uvedené v rozsudku, ktorým boli dohody schválené. Námietky sťažovateľa týkajúce sa údajného nedostatku nestrannosti a porušenia princípu prezumpcie nevinu boli zamietnuté s poukazom na zjednocujúce stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu, v ktorom bolo okrem iného konštatované, že súd, ktorý schválil dohodu o vine a treste, nevykonával a nehodnotil žiadne dôkazy a rozhodol len o predložennom skutku, právnej kvalifikácii a primeranosti uloženého trestu. Tento rozsudok (ktorým bola schválená dohoda o vine a treste, pozn.) bol záväzný iba pre obvinenú osobu (pre nikoho iného) a tento súd nemal priestor na to, aby si vytvoril úsudok vo vzťahu k inej osobe bez preskúmania relevantných dôkazov.

Sťažovateľ namietal, že mu bolo odopreté (i) prejednanie nestranným súdom a (ii) ochrana jeho práva

byť považovaný za nevinného, kým jeho vina nie je preukázaná zákonným spôsobom, v zmysle článku 6 ods. 1, ods. 2 Dohovoru.

Posúdenie veci ESLP

ESLP poznamenal, že v tomto prípade boli predložené dve vzájomne prepojené námietky - námietka vo vzťahu k údajnej absencii konania pred nestranným súdom a námietka vo vzťahu k údajnému porušeniu princípu prezumpcie neviny. Sťažovateľove námietky vychádzajú z toho, že bol súdený a odsúdený tým istým senátom prvostupňového súdu, ktorý v minulosti odsúdil jeho spolupáchateľov za trestné činy spáchané spoločne so sťažovateľom a že tieto skutky definoval spôsobom, z ktorého bolo zrejmé, že sa na nich sťažovateľ taktiež podieľal. Pokiaľ teda námietka týkajúca sa vplyvu rozsudkov vydaných proti spolupáchateľom sťažovateľa na jeho vlastný proces bola podaná na základe článku 6 ods. 2 Dohovoru, týka sa v podstate tej istej základnej otázky. Vzhľadom na osobitné okolnosti prípadu ESLP posudzoval túto otázku v súvislosti s otázkou nestrannosti súdu v zmysle článku 6 ods. 1 Dohovoru. Pri tomto posudzovaní zohľadnil podľa potreby aspekty prezumpcie neviny sťažovateľa.

Všeobecné princípy nestrannosti, ako aj zásady týkajúce sa nestrannosti v súvislosti s účasťou sudcu na predchádzajúcich rozhodnutiach v tej istej veci boli zhrnuté v rozhodnutí ESLP vo veci Meng proti Nemecku zo 16. februára 2021, č. 1128/17, body 42-52. Z týchto zásad týkajúcich sa nestrannosti v rámci objektívneho testu nestrannosti ESLP vo vzťahu k tejto veci považoval za obzvlášť dôležité nasledovné (Meng proti Nemecku zo 16. februára 2021, č. 1128/17, body 46-48, s ďalšími odkazmi):

- v prípade orgánu, ktorý zasadá v senáte, objektívny test znamená zistenie, či okrem osobného správania sa niektorého z členov tohto orgánu existujú zistiteľné skutočnosti, ktoré môžu vyvolávať pochybnosti o nestrannosti. V tomto ohľade môže byť do určitej miery dôležité aj zdanie. Pri rozhodovaní o tom, či v danom prípade existuje legitímny dôvod obávať sa, že určitý orgán nie je nestranný, je dôležité, ale nie rozhodujúce stanovisko tých, ktorí tvrdia, že nestranný nie je. Rozhodujúce je, či takúto obavu možno považovať za objektívne opodstatnenú,
- samotná skutočnosť, že sudca už predtým rozhodoval o rovnakom trestnom čine, nemôže sama osebe odôvodňovať obavu z jeho nestrannosti. Rovnako samotná skutočnosť, že rozhodoval v obdobných, ale nesúvisiacich trestných veciach alebo že rozhodoval o spoluobvinenom v samostatnom trestnom konaní, sama osebe nepostačuje na spochybnenie nezáujatosti tohto sudcu v neskoršom prípade,
- otázka nestrannosti sudcu však vyvstáva vtedy, keď už skorší rozsudok obsahuje podrobné hodnotenie úlohy osoby, ktorá bola súdená neskôr, pri trestnej činnosti páchanej viacerými osobami, najmä vtedy, ak skorší rozsudok obsahuje konkrétnu kategorizáciu účasti sťažovateľa, alebo musí byť zrejmé, že súdená osoba následne splnila všetky kritériá potrebné na spáchanie trestného činu. Vzhľadom na okolnosti konkrétneho prípadu možno tieto prvky považovať za prejudikovanie otázky viny obvineného v neskoršom konaní, teda môžu viesť k objektívne odôvodneným pochybnostiam, že vnútroštátny súd má predpojatý názor na meritum prípadu osoby, ktorá bude neskôr súdená, na začiatku jej súdneho konania.

Vo vzťahu k predmetnej veci ESLP uviedol, že sťažovateľ bol odsúdený tým istým senátom prvostupňového súdu, ktorý v minulosti odsúdil jeho spolupáchateľov za trestné činy spáchané spoločne s ním a že pri vymedzení týchto skutkov prvostupňový súd poukázal aj na účasť sťažovateľa na nich.

Hoci ide o dôležité prvky pri skúmaní otázky, či prvostupňový súd naplnil požiadavku nestrannosti v zmysle článku 6 ods. 1 Dohovoru v sťažovateľovom prípade, nezbavujú ESLP povinnosti preskúmať, či rozsudky vydané proti jeho spolupáchateľom obsahovali závery, ktoré v skutočnosti prejudikovali otázku jeho viny (pozri Meng proti Nemecku zo 16. februára 2021, č. 1128/17, bod 57, s ďalšími odkazmi).

V nadväznosti na to ESLP poznamenal, že na rozdiel od prípadov ako Meng proti Nemecku rozsudky spolupáchateľov sťažovateľa neboli založené na hodnotení dôkazov vo vzťahu k nim alebo komukoľvek inému. V skutočnosti boli založené na dohodách o vine a treste, v ktorých sťažovatelia uznali svoju vinu za trestné činy, ktoré v nich boli konkrétne vymedzené. Vzhľadom na konkrétne skutočnosti tohto prípadu však ESLP nepovažoval toto rozlíšenie za rozhodujúce, a to z dvoch nasledovných dôvodov:

Po prvé, kým v rámci krajín Dohovoru existujú rôzne modely postupov a dohôd o vine a treste, na Slovensku existuje systém, v rámci ktorého procesy dohôd o vine a treste vedú k odsúdeniu za trestnú činnosť (pozri Natsvlshvili a Togonidze proti Gruzínsku z 29. apríla 2014, č. 9043/05, body 62-75). Ako to vyplýva z vyššie zhrnutého skutkového stavu i z platnej právnej úpravy, dohody o vine a treste schvaľuje súd vo forme verejne vyhláseného rozsudku, ktorého výrok je formulovaný rovnako ako v bežných odsudzujúcich rozsudkoch - najmä vo vzťahu k záveru, že spáchaním určitého skutkovo vymedzeného konania (alebo opomenutia konania) sa obvinený dopustil predmetného trestného činu. Pokiaľ ide o rozsah súdneho prieskumu vo vzťahu k dohode o vine a treste, ESĽP konštatoval určitý nesúlad medzi postojom, ktorý súdy v sťažovateľovom prípade zaujali, a vlády, na jednej strane, a platnými právnymi predpismi na strane druhej. Konkrétne, súdy a vláda naznačili, že pri súdnom schvaľovaní dohôd o vine a treste spolupáchateľov sťažovateľa nebolo hodnotené nič iné ako zákonnosť a spravodlivosť týchto dohôd, avšak právne predpisy týkajúce sa rozsahu prieskumu návrhov na schválenie týchto dohôd naznačujú, že súd, ktorý ich preskúmava, musí toto hodnotenie vykonať v širšom skutkovom a procesnom kontexte.

Po druhé, ESĽP poznamenal, že rozsudky, ktorými boli schválené dohody o vine a treste spolupáchateľov sťažovateľa obsahovali podrobný skutkový popis ich trestných činov, vrátane úlohy sťažovateľa v nich ako spolupáchateľa, pričom presný skutkový popis niektorých ich trestných činov bol zhodný so skutkovým popisom trestných činov, ktoré sa kládli za vinu sťažovateľovi. Hoci tieto rozsudky neobsahujú žiadne osobitné uznanie viny sťažovateľa per se, je potrebné vnímať ich vo svetle skutkových podstat predmetných trestných činov - najmä založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny, ktoré predpokladá koordinovanú činnosť zo strany viacerých spolupáchateľov. Odsúdenie spolupáchateľov sťažovateľa za tieto trestné činy na základe uvedeného popisu ich trestnej činnosti, ktorý obsahoval konkrétne skutkové vymedzenie postavenia sťažovateľa v nej, tak v zásade bolo spôsobilé vyvolať pochybnosti o tom, či to neprejudikuje otázku toho, že samotný sťažovateľ naplnil všetky znaky potrebné na to, aby bol považovaný za vinného zo spáchania predmetných trestných činov (pozri Meng proti Nemecku zo 16. februára 2021, č. 1128/17, bod 48, s ďalšími odkazmi).

ESĽP si je vedomý toho, že k akémukoľvek zásahu do tohto práva by došlo predovšetkým v konaní týkajúcom sa sťažovateľových spolupáchateľov, pričom nič nenasvedčuje tomu, že by ho sťažovateľ napadol akoukoľvek priamou žalobou. Možný zásah je však spojený s jeho vlastným súdnym konaním, prostredníctvom totožnosti jeho i súdu a skutočnosti, že ako konštatoval samotný súd, odsúdenia jeho spolupáchateľov boli súčasťou sťažovateľovho prípadu a ako také boli vzaté na vedomie (konkrétne v sťažovateľovom rozsudku v tom smere, že odsúdenia spoluobvinených sú „vecnou a homogénnou súčasťou prejednávanej veci“ a „tieto rozhodnutia boli oboznámené a obsiahnuté v spisovom materiáli“, pozn.).

ESĽP zopakoval, že princíp prezumpcie neviny bude porušený vtedy, ak súdne rozhodnutie alebo vyhlásenie verejného činiteľa týkajúce sa osoby obvinenej z trestného činu odzrkadľuje názor, že táto osoba je vinná, a to skôr ako bola jej vina v zmysle zákona preukázaná. V zásade je potrebné rozlišovať medzi vyhlásením, že niekto je podozrivý zo spáchania trestného činu a jednoznačným vyhlásením, že osoba daný trestný čin spáchala, bez existencie právoplatného rozsudku. ESĽP v tejto súvislosti zdôraznil dôležitosť výberu slov verejnými činiteľmi vo vyhláseniach, ktoré urobili skôr, ako bola osoba súdená a uznaná za vinnú z konkrétneho trestného činu. Aj keď používanie správneho jazyka je v tomto ohľade veľmi dôležité, ESĽP poukázal na to, že to, či je vyhlásenie verejného činiteľa v rozpore s princípom prezumpcie neviny, musí byť posúdené v kontexte konkrétnych okolností, za ktorých bolo predmetné vyhlásenie urobené. Dokonca i použitie niektorých nešťastných výrazov nemusí byť rozhodujúce, ak sa vezme do úvahy charakter a kontext konkrétneho konania (pozri Karaman proti Nemecku z 27. februára 2014, č. 17103/10, bod 63, s ďalšími odkazmi).

Európskym súdom pre ľudské práva bolo akceptované - a v širšom meradle aj na európskej úrovni - že v zložitých trestných konaniach, v ktorých vystupuje viacero osôb, ktoré nie je možné prejednávať

spoločne, môžu byť na posúdenie viny osôb, ktorých vec sa prejednáva, nevyhnutné odkazy súdu na účasť iných osôb, ktoré môžu byť neskôr prejednávané samostatne, a že súdy v trestných veciach sú povinné zistiť skutkový stav veci relevantný pre posúdenie právnej zodpovednosti obvineného čo najpresnejšie a nemôžu prezentovať zistené skutočnosti len ako podozrenia. Uvedené platí aj vo vzťahu k skutočnostiam súvisiacim s účasťou tretích osôb, aj keď pokiaľ je potrebné tieto skutočnosti uviesť, súd by sa mal vyvarovať poskytovaniu viac informácií, ako je to potrebné na posúdenie právnej zodpovednosti osôb, ktorých vec sa pred súdom prejednáva (pozri Karaman proti Nemecku z 27. februára 2014, č. 17103/10, bod 64, a rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci AH a ďalší (presumpcia nevinu), z 5. septembra 2019, C-377/18, EU:C:2019:670, bod 44). Okrem toho ESĽP uviedol, že i keď zákon výslovne uvádza, že z trestného konania, na ktorom sa osoba nezúčastnila, nemožno vyvodzovať závery o jej vine, súdne rozhodnutia musia byť formulované tak, aby sa predišlo akémukoľvek možnému predbežnému úsudku o vine tretej osoby a aby tým nebolo ohrozené spravodlivé prejednanie obvinení v samostatnom konaní (pozri Karaman proti Nemecku z 27. februára 2014, č. 17103/10, bod 65 a rozsudok Súdneho dvora EÚ z 18. marca 2021 vo veci Pometon proti Komisii, C-440/19, EU:C:2021:214, bod 63).

Pokiaľ ide o skutkové okolnosti prejednáwanej veci, ESĽP uviedol, že vzhľadom na povahu trestných činov, z ktorých boli sťažovateľovi spolupáchatelia obvinení, vzhľadom na povahu organizovaného zločinu ako aj na to, že trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny mohol byť podľa povahy veci spáchaný len v spojení s inými osobami, je nepochybné, že pre posúdenie prípadov bolo nevyhnutné odkázať v skutkovom vymedzení ich konania na ďalšie osoby.

Vo vzťahu k stupňu podrobnosti obsiahnutom v odkazoch uvedených v rozsudkoch spolupáchateľov sťažovateľa na iného spolupáchateľa s osobitným postavením v zločineckej skupine a úlohou, ktorú zohrával v konkrétnych trestných činoch, ESĽP považoval za otázne, či bolo potrebné identifikovať sťažovateľa individuálne. Môže sa totiž zdať, že rozhodujúcim bodom vo vzťahu k právnej kvalifikácii stíhaných trestných činov bola skôr generická účasť spolupáchateľa s osobitným postavením alebo úlohou, než individuálna účasť konkrétnej osoby (pozri mutatis mutandis Karaman proti Nemecku z 27. februára 2014, č. 17103/10, bod 64). ESĽP sa však domnieva, že nebol požiadany, aby na túto otázku jednoznačne odpovedal, pretože aj za predpokladu, že by to bolo skutočne potrebné, z nižšie uvedených dôvodov nemožno akceptovať odkazy na sťažovateľa a jeho konanie v rozsudkoch týkajúcich sa jeho spolupáchateľov tak, ako boli formulované, na vyhnutie sa prípadnému (aj keď len implicitnému) prejudikovaniu jeho viny (Karaman proti Nemecku z 27. februára 2014, č. 17103/10, bod 67).

Namietané odkazy neboli v žiadnom prípade formulované tak, že by naznačovali, že sťažovateľ bol v tom čase iba obvinený a bol stíhaný v samostatnom trestnom konaní. Zároveň v odôvodnení odsudzujúcich rozsudkov týkajúcich sa jeho spolupáchateľov ani nikde inde sa takáto formulácia, ani iné vysvetlenie v tom zmysle, že by jeho vina nebola právoplatne dokázaná, neobjavuje (pozri rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci AH a ďalší (presumpcia nevinu) z 5. septembra 2019, C-377/18, EU:C:2019:670).

Je pravdou, že rozsudky týkajúce sa spolupáchateľov sťažovateľa naňho odkazovali iba jeho iniciálami a prezývkou. Ako sa však uvádza aj v zjednocujúcom stanovisku (trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu, pozn.), je zrejmé, že prvostupňový súd si bol plne vedomý jeho totožnosti. Navyše, a čo je dôležitejšie (keďže presné skutkové vymedzenie trestnej činnosti sťažovateľa je totožné s vymedzením trestnej činnosti jeho spolupáchateľov), nemožno mať pochybnosti o tom, že účasť sťažovateľa na ich trestnej činnosti bola v rozsudkoch, v ktorých boli títo jeho spolupáchatelia uznaní za vinných, konkrétne a individuálne vymedzená.

Vnútroštátne súdy i vláda vo vzťahu k sťažovateľovým námietkam citovali zjednocujúce stanovisko (trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu, pozn.) z 5. apríla 2017. Ako vyplýva z jeho obsahu, cieľom tohto stanoviska bolo konsolidovať rozdielny výklad a aplikáciu niektorých ustanovení Trestného poriadku týkajúcich sa presumpcie nevinu a nestrannosti súdu v kontexte dohody o vine a treste na abstraktnej úrovni. Inými slovami, poskytuje výkladové usmernenie vo vzťahu k platným právnym

predpisom, z tohto dôvodu sa zaoberá výlučne otázkami zákonnosti. Konkrétne, vo vzťahu k nestrannosti súdu, ktorý postupne odsudzuje spolupáchateľov, zjednocujúce stanovisko navrhuje, aby sa posudzovala z pohľadu nestranného pozorovateľa, ktorý je však informovaný aspoň o základných zárukách uplatniteľných v používaných procesných postupoch. Vzhľadom na to, ako boli tieto procesy nastavené, žiadna otázka týkajúca sa nestrannosti nevystala. Odhliadnuc od realizateľnosti pozorovateľa ako tretej strany, ktorá má potrebné znalosti o predmetných procesných postupoch (vzhľadom na to, že súdna interpretácia platných právnych predpisov sa rozchádzala, čo si vyžiadalo zjednotenie prostredníctvom vyššie uvedené zjednocujúceho stanoviska) ESLP poznamenal, že toto zjednocujúce stanovisko sa žiadnym spôsobom nezaoberalo jazykovým ani iným individuálnym aspektom rozsudkov prerokúvaných v tejto veci.

Keďže prvostupňový súd považoval odsúdenia spolupáchateľov sťažovateľa za súčasť prejednávanej veci proti sťažovateľovi, prinajmenšom na prvý pohľad mal zjavnú motiváciu na to, aby ostal konzistentný so svojimi predchádzajúcimi rozsudkami, pretože akékoľvek protichodné závery v skorších rozsudkoch by mohli podkopávať dôveryhodnosť neskoršieho rozsudku (pozri *Navalnyj a Ofitserov proti Rusku* z 23. februára 2016, č. 46632/13 a 28671/14, bod 108). Podobne - vzhľadom na to, že sťažovateľovo vlastné odsúdenie bolo do značnej miery založené na dôkazoch poskytnutých spolupáchateľmi, ktorí ho usvedčili už prostredníctvom priznání, ktoré poskytli v čase konania o dohode o vine a treste - títo mali taktiež zjavnú motiváciu neprotirečiť si vo vzťahu k svojim predchádzajúcim výpovediam (*Navalnyj a Ofitserov proti Rusku* z 23. februára 2016, č. 46632/13 a 28671/14, bod 109).

V rozsahu, v akom vláda tvrdila, že sťažovateľove námietky boli vyjadrené len abstraktne, čo je v súlade aj s konštatovaním ústavného súdu, že sťažovateľ neuviedol žiaden argument v tom zmysle, že by prvostupňový súd citoval rozsiahle časti zo svojich skorších rozsudkov, ktorými boli odsúdení jeho spolupáchatelia, ESLP považoval za zarážajúce, že toto konštatovanie ústavného súdu zjavne ignoruje skutočnosť, že celé skutkové vymedzenie trestnej činnosti kladenej za vinu sťažovateľovi bolo úplne totožné s trestnou činnosťou jeho spolupáchateľov. Navyše, ESLP vzal na vedomie sťažovateľovu odpoveď vláde - konkrétne, že vnútroštátny systém v skutočnosti nestanovil postup, ktorým by bolo možné odvolávať sa na individuálne okolnosti daného prípadu. Vláda na tento argument sťažovateľa nereagovala, pričom sa zamerala najmä na všeobecné črty fungovania systému dohôd o vine a treste vo svetle zjednocujúceho stanoviska a novely Trestného poriadku, ktorá nadobudla účinnosť v roku 2019.

ESLP preto konštatoval, že aj keď všeobecné procesné záruky uvedené v zjednocujúcom stanovisku (trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu, pozn.) boli nepochybne relevantné, vzhľadom na konkrétne okolnosti prejednávanej veci neboli dostatočné. Rozsudky vydané vo vzťahu k spolupáchateľom sťažovateľa vzhľadom na svoje znenie porušovali právo sťažovateľa na prezumpciu neviny do právoplatného preukázania jeho viny. Vzhľadom na úlohu, ktorú (tieto rozsudky, pozn.) zohrali v konaní vedenom proti sťažovateľovi, ktoré sa viedlo pred tým istým súdom (tým istým senátom toho istého súdu, pozn.), jeho pochybnosti o nestrannosti tohto súdu boli objektívne odôvodnené.

Napokon ESLP zdôraznil, že súd vyššieho stupňa alebo najvyšší súd môže za určitých okolností napraviť chyby, ktoré vznikli v konaní pred prvostupňovým súdom. Hoci súdy vyššieho stupňa mali v sťažovateľovom prípade právomoc zrušiť rozsudok prvostupňového súdu z dôvodu, že nebol vydaný nestranným súdom a že došlo k ďalším zásadným procesným pochybeniam, neurobili tak, a teda predmetné vady nenapravili (pozri *Meng proti Nemecku* zo 16. februára 2021, č. 1128/17, bod 64, s ďalšími odkazmi). Z týchto dôvodov došlo k porušeniu článku 6 ods. 1 Dohovoru“.

Z označených rozhodnutí vyplýva všeobecné pravidlo, že rozhodovanie sudcu o totožnom skutku, či spolupáchateľovi v samostatnom konaní nestačí na vyvolanie pochybnosti o jeho nestrannosti v neskoršom (eventuálne inom) konaní. Problematická však s ohľadom na konkrétne okolnosti môže byť taká formulácia predchádzajúceho rozhodnutia, ktorá obsahuje podrobný opis úlohy osoby, za ktorú má byť (bola) následne súdená, a to najmä vtedy, ak skoršie rozhodnutie vyjadruje konkrétne zaradenie účasti neskôr súdenej osoby na spoločnej trestnej činnosti alebo ak je z neho zrejmé, že táto osoba naplnila všetky podmienky na spáchanie trestného činu. Napriek tomu, že obzvlášť pri skupinovej

trestnej činnosti, ktorú nemožno prerokovať spoločne, môžu byť odkazy na neskôr samostatne súdené osoby nevyhnutné pre riadne posúdenie viny aktuálne súdených osôb, ani v takých prípadoch by súd nemal poskytovať viac informácií, ako je potrebné za daným účelom.

Rovnako dôležité je, aby súd formuláciou svojich výrokov predchádzal vzniku objektívne oprávnených pochybností o svojej nestrannosti. Dosiahnuť toho je možné dôsledným odlíšením osoby, vrátane jej účasti na skutku spôsobom, aby bolo zrejmé, že jej vina nebola posudzovaná (čomu s účinnosťou od 1. januára 2019 zodpovedá znenie § 238 ods. 3 Trestného poriadku, prakticky rozvíjajúce zásadu prezumpcie nevinu).

Od rozhodnutia EŠLP vo veci Mucha proti Slovenskej republike (25. novembra 2021, č. 63703/19) Najvyšší súd Slovenskej republiky, rešpektujúc judikatúru EŠLP, už vo viacerých rozhodnutiach vyslovil porušenie prezumpcie nevinu obvinených (napr. 1Tost/2/2022 z 26.1.2022, 1Tdo/45/2023 z 20.9.2023, 1Tdo/51/2023 z 11.10.2023), pričom možno sumarizovať, že o porušenie prezumpcie nevinu pôjde vtedy

ak súd v skoršom rozsudku, ktorým uznal za vinnú inú osobu pre zhodný skutok ako ten, o ktorom sa aktuálne koná proti obvinenému, do ktorého skutku, v rámci popisu zahrnul aj obvineného, pretože to bolo potrebné pre správne vyjadrenie právnej kvalifikácie, ale v skoršom rozsudku jednoznačne nevyjadril, že tento obvinený je stíhaný v samostatnom konaní, jeho vina doposiaľ nebola zákonným spôsobom preukázaná a skorší rozsudok sa ho netýka (pozri tiež rozsudok NS SR 1TdoV/7/2023 z 28. februára 2024).

Obvinený námietku porušenia prezumpcie nevinu sudcami, ktorí rozhodovali v tejto veci na súde prvého stupňa, uplatnil v pôvodnom konaní v zmysle § 371 ods. 4 Trestného poriadku (č. I. 1319), čím je splnená aj táto osobitná formálna podmienka, aby sa dotknutou námietkou mohol najvyšší súd vecne zaoberať.

V kontexte obvineným namietaným dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku, pod ktorý subsumoval námietku týkajúcu sa prejudikovania jeho viny v rozsudku o schválení dohody o vine a treste spoluobvineného X. Š. najvyšší súd poukazuje na rozsudok súdu I. stupňa z 19. júla 2017, sp. zn. 6T/78/2017, právoplatný 19. júla 2017, ktorým súd I. stupňa v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Šimeka a prísediach Mgr. Františka Zvaríka a Valérie Kudláčovej podľa § 334 ods. 4 Trestného poriadku schválil dohodu o vine a treste uzavretú medzi prokurátorom Okresnej prokuratúry Skalica a (v tom čase) obžalovaným X. Š., pričom v skutkovej vete predmetného rozsudku bolo ustálené nasledovné:

„obžalovaný X. Š.T. od mesiaca máj roku 2016 až do svojho zadržania dňa 21. septembra 2016 nezisteným spôsobom, z doposiaľ nezisteného miesta dovážal psychotropnú látku - pervitín, pričom následne bol dňa 21. septembra 2016 zastavený príslušníkmi kriminálneho úradu finančnej správy na poli v k.ú. B. Q.Ý. P., pričom dňa 21. septembra 2016 na základe prehliadky iných priestorov a pozemkov podľa § 101 ods. 3 Trestného poriadku vykonanej v k.ú. B. Q. P. v unikajúcnom osobnom motorovom vozidle zn. Škoda Yeti, EVČ: B.XXXA., ktoré šoféroval obv. X. Š.T. , boli vo vozidle nájdené a zaistené 4 ks mikroténových vreciek a 2 ks zatavených plastových injekčných striekačiek, ktoré podľa znaleckého posudku KEU PZ číslo PPZ-KEU-BA-EXP-XXXX/XXXXX zo dňa 28. novembra 2016 obsahovali ružovkastý kryštalický materiál, bez viditeľných prímiesí, farebne a morfológicky zhodný vo vreckách a injekčných striekačkách, o celkovej hmotnosti 129 080 miligramov s účinnou látkou metamfetamín, čo zodpovedá najmenej 1865 bežným jednorázovým dávkam drogy, podľa odborného vyjadrenia NPJ NAKA PZ zo dňa 22. septembra 2016 s hodnotou najmenej 5163,20 Eur, pričom metamfetamín je v zmysle zákona NR SR č. 139/1998 Z.z., o omamných a psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov zaradený do II. skupiny psychotropných látok, obžalovaný X. Š.T. psychotropnú látku - pervitín taktiež predával na rôznych miestach najmä v okrese Skalica a Senica ďalším doposiaľ nestotožneným osobám a obžalovanému P. L., nar. XX. T. XXXX, trv. pobyt P. B. XXX/XX, Š. - Q. (vylúčený na samostatné konanie), ktorý ju mal následne predávať konečným spotrebiteľom za 10,- eur za jednu dávku, a to minimálne osobe T. L., nar. XX. P. XXXX, trv. pobyt

Č., A. XXX/.X, osobe X. E., nar. X. P. XXXX, trv. pobyt Č., F. A. XX/.XXX, osobe F. J., nar. X. F. XXXX, trv. pobyt A.V. XXX, osobe X. B., nar. XX. Z. XXXX, trv. pobyt F.. J.. Š. XXX, Š. - Q. a osobe F. A., nar. XX. P. XXXX, trv. pobyt Q. XXXX/.XX, Š. - Q.“.

Vychádzajúc z povahy stíhanej trestnej činnosti (pričom v tomto smere dovolací súd akcentuje, že ani v obžalobe Okresnej prokuratúry Skalica z 24. mája 2017, sp. zn. Pv 397/16/2206 - 89, nebol skutok, ktorého sa mali X. Š. a P. L. podľa obžaloby dopustiť, právne kvalifikovaný ako obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. e), resp. písm. c) Trestného zákona spáchaný spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona, či formou účasti podľa § 21 Trestného zákona), skutkový opis týkajúci sa obvineného P. L. v rozsudku, ktorým bola schválená vyššie uvedená dohoda o vine a treste medzi prokurátorom Okresnej prokuratúry Skalica a (v tom čase) obžalovaným X. Š. nebol potrebný z procesného (nezameniteľnosti skutku v zmysle § 163 ods. 3 Trestného poriadku), ani (v tam uvedenom rozsahu) hmotnoprávneho (správne kvalifikácie skutku) hľadiska.

Z uvedeného rozsudku Okresného súdu v Skalici týkajúceho sa (v tom čase) obžalovaného X. Š. nevyplýva žiadna zmienka o tom, že vina obvineného P. L. za tam uvedený skutok nebola (v tom čase) právoplatne preukázaná a že nebola predmetom ani jeho posudzovania. Tento nedostatok za situácie, že popis (časti) skutku v skoršom rozsudku, ktorý sa obvineného P. L. bezprostredne netýka, obsahoval presné vymedzenie úlohy obvineného L. na skutku, za ktorý bol následne s menšími formulačnými zmenami uznaný za vinného tými istými sudcami, objektívne vyvoláva v očiach nestranného pozorovateľa dojem, že títo sudcovia fakticky prijali záver o jeho vine skôr, než si umožnili vytvoriť celistvý obraz o jemu pripisovanej inkriminovanej trestnej činnosti po vykonaní dokazovania na hlavnom pojednávaní, a teda že dotknuté rozhodnutie je výsledkom ich zaujatosti.

Na uvedenom nič nemení, že v predchádzajúcom rozsudku bolo v skutkovej vete pri mene obvineného P. L. v zátvorke uvedené slovné spojenie „vylúčený na samostatné konanie“, ani použitý podmieňovací spôsob pri vyjadrení ďalšieho predaja drogy obvineným L. vyjadrení slovným spojením „...ktorý ju mal následne predávať...“.

Podľa názoru dovolacieho súdu je takto formulovaná účasť obvineného P. L. na predmetnej trestnej činnosti nedostatočná na to, aby, hoci aj implicitne, vylúčila pochybnosť o prezumpcii nevinu obvineného P. L..

Objektívnu pochybnosť o strate nestrannosti senátu konajúceho o obvinenom P. L. umocňuje tiež skutočnosť, že súčasťou spisu vedeného v trestnej veci Okresného súdu v Skalici pod spisovou značkou 6T/131/2017 (aktuálne posudzovaná vec obvineného P. L. bola vylúčená na samostatné konanie dňa 19. júla 2017) sú kópie písomností dokladujúcich priebeh konania dohody o vine a treste medzi (v tom čase) obžalovaným X. Š. a prokurátorom Okresnej prokuratúry Skalica (zápisnica o hlavnom pojednávaní č. I. 1054 - 1059, rozsudok Okresného súdu v Skalici z 19. júla 2017, sp. zn. 6T/78/2017), ako aj skutočnosť, že na hlavnom pojednávaní v trestnej veci obvineného P. L. (sp. zn. 6T/131/2017) vo veci konajúci senát postupom podľa § 269 Trestného poriadku prečítal ako listinné dôkazy obsah pripojeného spisu Okresného súdu v Skalici sp. zn. 6T/78/2017 ako aj rozsudok Okresného súdu Skalici z 19. júla 2017 sp. zn. 6T/78/2017 (č. I. 1234). Takýmto postupom sa odsúdenie spoluobžalovaného X. Š. materiálne stalo integrálnou súčasťou konania vedeného proti dovolateľovi, pričom aj na výpovedi spoluobžalovaného X. Š. (v procesnom postavení svedka) založil súd I. stupňa svoje odsudzujúce rozhodnutie. Za tejto situácie mal súd I. stupňa prinajmenšom na prvý pohľad zrejmé, motiváciu zostať v zhode so svojím skorším rozhodnutím, nakoľko akékoľvek rozporné zistenie v konaní vedenom proti dovolateľovi by mohlo spochybniť dôveryhodnosť rozsudku prijatého voči v pôvodnom konaní spoluobžalovanému X. Š. (porovnaj s bodmi 56. a 64. rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Mucha proti Slovenskej republike, č. sťažnosti 63703/19, z 25. novembra 2021).

Úlohou Okresného súdu v Senici (keďže Okresný súd v Skalici, ktorý vo veci pôvodne konal, bol k 31. máju 2023 zrušený) po vrátení veci bude znovu konať a rozhodnúť o pôvodne podanej obžalobe vo vzťahu k obvinenému P. L., avšak v inom zložení senátu a pri dôslednom dodržiavaní všetkých do úvahy prichádzajúcich ustanovení Trestného poriadku, vrátane zákazu zmeny k horšiemu podľa § 391 ods. 2 Trestného poriadku.

V súvislosti s pôvodne ukladaným súhrnným trestom odňatia slobody (§ 42 Trestného zákona) vzhľadom na trestný rozkaz Okresného súdu v Skalici z 11. apríla 2019, sp. zn. 6T/23/2019, dovolací súd marginálne dodáva, že v novom konaní takýto postup, s ohľadom na § 50 ods. 5 ods. 6 Trestného zákona, už nebude možný. Jediným do úvahy prichádzajúcim postupom je oznámenie súdu I. stupňa registru trestov Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, že obvinený P. L. sa v skúšobnej dobe podmienenečného odsúdenia rozsudku Okresného súdu v Skalici z 11. apríla 2019, sp. zn. 6T/23/2019, osvedčil zo zákona.

Vzhľadom k tomu, že dovolací súd dospel k záveru, že o obžalobe vo vzťahu k obvinenému P. L. konali a rozhodovali sudcovia senátu prvostupňového súdu, ktorí mali byť vylúčení z vykonávania úkonov trestného konania, je irelevantným posudzovanie dovolacím súdom ostatných uplatnených dovolacích námietok, ktoré sa v zásade týkali postupu a konania na súde I. stupňa, ktorý nemal vo veci konať a rozhodovať.

Podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku ak sa vykonáva na obvinenom trest odňatia slobody uložený mu pôvodným rozsudkom a dovolací súd na dovolanie výrok o tomto treste zruší, rozhodne súčasne o väzbe.

Vzhľadom na skutočnosť, že najvyšší súd ako súd dovolací týmto rozsudkom na podklade dovolania obvineného zrušil uznesenie Krajského súdu v Trnave z 31. mája 2022, sp. zn. 3To/174/2020 a rozsudok Okresného súdu v Skalici z 15. júla 2020, sp. zn. 6T/131/2017, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad, zanikol zákonný podklad pre ďalší výkon súhrnného trestu odňatia slobody vo výmere 10 rokov, ktorý bol obvinenému P. L. rozsudkom súdu I. stupňa pôvodne uložený, v zmysle čoho podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku nastal dôvod na obligatórne rozhodovanie o jeho väzbe, čím bola de facto naplnená formálna podmienka väzby. Najvyšší súd preto ďalej skúmal, či sú splnené aj materiálne podmienky väzby.

Podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo, ak mu hrozí vysoký trest.

Materiálna podmienka väzby spočívajúca v opodstatnenosti trestného stíhania obvineného je daná z podstaty právneho stavu vyvolaného rozhodnutím najvyššieho súdu o dovolaní obvineného P. L., ktorý vec vrátil súdu I. stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie o obžalobe v rozsahu týkajúcom sa výhradne obvineného P. L.. Naďalej preto existuje dôvodné podozrenie, že obvinený sa mal dopustiť spáchania závažnej trestnej činnosti, ktorá je právne kvalifikovaná ako obzvlášť závažný zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona.

Uvedené konštatovanie najvyššieho súdu má pritom zrejmy podklad v konkrétnej dôkaznej situácii, aktuálnej v čase rozhodovania, čo najvyšší súd považuje za indikujúce pre vyššie charakterizovaný záver o ich dôvodnom podozrení.

Najvyšší súd však upozorňuje, že je predčasné vyjadrovať sa k otázke viny, prípadne neviny obvineného P. L., rozhodovanie o väzbe nie je rozhodovaním o jeho vine, resp. nevine. Existencia dôvodného podozrenia zo spáchania skutkov je však v uvedenom smere dostačujúca.

Pri skúmaní väzobných dôvodov najvyšší súd vychádzal z pôvodných zistení, ktoré sám doplnil vyžiadaním si hodnotiacej správy z Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Leopoldov, kde obvinený P. L. do rozhodnutia najvyššieho súdu ako súdu dovolacieho vykonával pôvodne uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 10 rokov.

Z hodnotiacej správy vypracovanej riaditeľom Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Leopoldov zo 14. októbra 2024 vyplýva, že správanie obvineného počas výkonu väzby bolo na požadovanej úrovni, disciplinárnych previnení sa nedopúšťal. Správanie a vystupovanie odsúdeného počas výkonu trestu nebolo vždy na požadovanej úrovni. Vyskytli sa u neho interpersonálne nezhody s inými odsúdenými na ubytovni a na pracovisku. V súčasnosti je správanie a vystupovanie obvineného už na prijateľnejšej úrovni. Zásady osobnej a kolektívnej hygieny má osvojené, príkazy a pokyny personálu plní. Disciplinárne potrestaný nebol, disciplinárne odmenený bol 2-krát, naposledy dňa 13. marca 2024 za vzorné plnenie si pracovných povinností. Obvinený bol zaradený na pracovisku vnútornej prevádzky, ktoré zabezpečuje tepelné a vodné hospodárstvo ústavu. Výradený bol z preventívnych dôvodov, zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci dodržiaval. Jeho pracovnou morálkou hodnotili nadriadení ako priemernú. Aktuálne nie je zaradený do práce z dôvodu nedostatku vhodných pracovných príležitostí. V čase osobného voľna sa zaujíma o sledovanie televízneho vysielania, knihy číta sporadicky, uprednostňuje dennú tlač. V rámci kultúrno-osvetovej činnosti sa zúčastňuje prednášok, kvízov a športových podujatí. Sociálny kontakt udržiava prostredníctvom občasnej korešpondencie s priateľkou. Telefonuje s matkou a súrodencami.

Splnenie druhej materiálnej podmienky väzby u obvineného P. L. vzhľadom na existenciu tzv. útekového väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, a to s ohľadom na skutočnosť, že v rámci konania pred odvolacím súdom obvinený sčasti aj bez riadneho ospravedlnenia, zmaril niekoľko vytýčených termínov verejného zasadnutia, a Krajský súd v Trnave bol z toho dôvodu nútený po neúspešnom pokuse o predvedenie obvineného (zo správy OO PZ Šaštín Stráže vyplynulo, že obvinený sa na adrese trvalého pobytu nenachádzal), odročiť termín verejného zasadnutia na neurčito a vydať na obvineného príkaz na zatknutie, a po jeho realizácii vziať obvineného podľa § 73 ods. 5 Trestného poriadku z dôvodov § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku do väzby.

Dovolací súd zdôrazňuje, že jednotlivé dôvody väzby sú naviazané na „dôvodnú obavu“, čo znamená, že nie je reálne sa domnievať, že v tejto súvislosti musí byť naplnená požiadavka istoty vo vzťahu k preukázaniu konkrétnych skutočností, s ktorými Trestný poriadok v tejto súvislosti počítá. V týchto prípadoch nemožno vyčkávať až do okamihu, keď bude isté, že obvinený už naplnil niektorý z väzobných dôvodov v zmysle § 71 ods. 1 písm. a/ až c/ Trestného poriadku (Ústavný súd Českej republiky I.ÚS 470/05, I. ÚS 65/2022).

Na základe vyššie uvedených skutočností dospel dovolací súd k záveru, že v prípade obvineného existujú konkrétne skutočnosti odôvodňujúce obavu, že by sa po prepustení na slobodu vyhýbal trestnému stíhaniu, resp. hroziacemu trestu tak, ako tomu bolo v prípade konania pred odvolacím súdom. Napokon sám obvinený sa na verejnom zasadnutí pred dovolacím súdom priznal z úmyselného zmarenia niekoľkých verejných zasadnutí na odvolacom súde.

Dovolací súd sa zaoberal aj možnosťou nahradenia väzby obvineného dohľadom probačného a mediačného úradníka, k čomu uvádza, že na nahradenie väzby niektorým z inštitútov, ktoré upravuje Trestný poriadok, nie je právny nárok a súd musí zvážiť, či intenzita zásahu do osobnej slobody obvineného tým, že je vo väzbe, nie je celkom zjavne neprimeraná k miere zvýšenia rizika, že nahradením väzby a prepustením obvineného na slobodu môže obvinený uskutočniť konanie zakladajúce väzobný dôvod. Dovolací súd dospel k záveru, že väzbu obvineného dohľadom probačného a mediačného úradníka nie je možné v tomto štádiu konania nahradiť z materiálneho hľadiska vzhľadom na rozsah a závažnosť stíhanej trestnej činnosti a tento inštitút nie je spôsobilý objektívne minimalizovať

prípadné konanie obvineného zakladajúce väzobný dôvod na takú únosnú mieru, aby bolo možné túto formu nahradenia väzby považovať za dostatočnú (a to ani pri uložení primeraných povinností a obmedzení) k miere rizika, že obvinený ujde, resp. sa bude skrývať pred prebiehajúcim trestným stíhaním a hroziacim trestom (s poukazom aj na skutočnosti vyššie uvedené ohľadom vyhýbania sa trestnému stíhaniu v pôvodnom konaní).

Podľa § 77 ods. 3 Trestného poriadku dĺžka trvania väzby, o ktorej bolo rozhodnuté v konaní o mimoriadnych opravných prostriedkoch podľa § 380 ods. 2, § 403, v konaní podľa § 495 ods. 4 písm. b) alebo osobitného predpisu o európskom zatýkacom rozkaze, sa posudzuje samostatne a nezávisle od dĺžky trvania väzby v pôvodnom konaní.

Podľa § 380 ods. 3 Trestného poriadku dĺžka trvania väzby podľa odseku 1 alebo 2 sa posudzuje samostatne a nezávisle od väzby v pôvodnom konaní.

Lehota väzby začala plynúť okamihom vyhlásenia tohto rozsudku najvyšším súdom a obvinený bol umiestnený do ústavu na výkon väzby podľa miesta, kde zrušený trest odňatia slobody doposiaľ vykonával.

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu v jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.